

Raadsmededeling

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	5-11-2024
Zaaknummer	953479
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	De heer M.J.R. Marshall, wethouder
Onderwerp	Gewijzigde werkwijze inpassen elektriciteitshuisjes

1. Kennisnemen van

Gewijzigde werkwijze inpassen elektriciteitshuisjes.

2. Inleiding

De energietransitie vraagt om een nieuwe infrastructuur. Een systeem dat het landelijke netwerk combineert met het lokale energiesysteem van opwek, opslag en gebruik. Hierdoor schat Liander in dat in Gooise Meren een verdubbeling van het aantal elektriciteitshuisjes nodig is tot in totaal ongeveer 500. Ook is de inschatting dat één op de drie straten opengelegd zal worden om ook de bekabeling te verzwaren. Zo wordt het elektriciteitsnetwerk toekomstvast gemaakt richting 2050. Liander en Gooise Meren werken hierin samen om inwoners goed te informeren en de impact in de buurt zo klein mogelijk te houden.

Dit heeft impact op de leefomgeving van onze inwoners. In deze raadsmededeling beschrijven we hoe we dit willen realiseren. Wat komt er op ons allemaal af en hoe willen we dit organiseren?

Met deze raadsmededeling geven we ook invulling aan de motie M22-92; Richtlijnen voor plaatsing trafohuisjes.

3. Toelichting

Waar eerst 135 woningen op een elektriciteitskabel pasten, passen er nu bij *all-electric* gebruik ongeveer 25 woningen op. Dit komt door zowel opwek uit zonnepanelen als door een toename in elektriciteitsverbruik en de grotere behoefte aan transportcapaciteit. Daarnaast is er toenemende elektrificatie van elektrische apparaten die gas vervangen, zoals de warmtepompen en koken. Ook is de toename van elektrisch vervoer van grote invloed.

De gemeente Gooise Meren werkt samen met Liander aan de verbetering van het midden- en laagspanningsnet in de wijken. Dit gaat over de ondergrondse elektriciteitskabels en de bovengrondse elektriciteitshuisjes. Met Liander willen we dit stroomlijnen door een buurtaanpak uit te voeren. In plaats van iedere keer reactief te handelen voor de plaatsing van een enkele elektriciteitshuisje, in één keer een aantal elektriciteitshuisjes per buurt inplannen en realiseren. De buurtaanpak is bedoeld om op een proactieve manier het elektriciteitsnetwerk in de buurten toekomstbestendig te maken en in één keer de hele buurt aan te pakken. Vanwege de wettelijke aansluitplicht van Liander zijn reactieve, losse plaatsingen van elektriciteitshuisjes niet uit te sluiten.

Liander is verantwoordelijk voor het functioneren van het elektriciteitsnet volgens de wet. Voor de ruimtelijke inpassing van netuitbreidingen zoekt zij de samenwerking met de gemeente als bevoegd gezag om dit goed voor te bereiden en de inwoners hierover te informeren. Ook zijn er afspraken nodig voordat tot realisatie overgegaan kan worden:

- In 90% van de gevallen is voor een elektriciteitshuisje een plek nodig in de openbare ruimte waar gemeente eigenaar van is;
- Waar de gemeente grond beschikbaar stelt, is een overeenkomst voor grondoverdracht noodzakelijk;
- Voor alle werkzaamheden in de openbare ruimte, zoals het vinden van een geschikte locatie voor een nieuw elektriciteitshuisje, is een graafvergunning nodig;
- Bij uitvoering van werkzaamheden is een laatste 'go' van de gemeente nodig om de straat open te breken.

Bij deze vier zakelijke momenten om tot afspraken te komen ligt onze beïnvloedingsruimte als gemeente. We stellen u graag op de hoogte van onze aanpassingen in het werkproces, het proces van vergunningverlening, de buurtaanpak en de communicatie.

4. Werkwijze

In deze paragraaf informeren we u nader op onderstaande vier onderdelen van onze werkwijze.

- a) Aanpassing proces;
- b) Proces vergunningverlening elektriciteitshuisje;
- c) Buurtaanpak;
- d) Communicatie met de buurt.

a) Aanpassing proces

Tot halverwege 2024 werkten we op basis van een verzoek tot aankoop van grond door Liander in het portaal verkoop grondsnippers, waarna een interne afweging volgde en uiteindelijk graaf- en werkvergunningen werden verleend.

Dit proces hebben we omgedraaid en nu beginnen we op basis van een verzoek van Liander met een aanvraag voor een graafvergunning bij het vinden van een geschikte locatie voor ieder nieuwe elektriciteitshuisje. Hiervoor is op dit moment de verordening Fysieke Leefomgeving de basis.

Op deze manier wordt de motivatie en afweging van elk elektriciteitshuisje digitaal vastgesteld in een vergunningbesluit wat gepubliceerd wordt zodat belanghebbende geïnformeerd worden en indien gewenst een bezwaar kenbaar kunnen maken.

Dit doen we mede omdat een elektriciteitshuisje een bovengronds ondersteuningswerk en onderdeel van het elektriciteitsnetwerk van Liander. Daarmee is het volgens de verordening fysieke leefomgeving (voorheen AVOI) hetzelfde te behandelen als een kabel of leiding. Dit betekent dat voor alle werkzaamheden, inclusief het vinden van een geschikte locatie voor het realiseren van een elektriciteitshuisje, een vergunning moet worden aangevraagd. Deze vergunning fysieke leefomgeving moet vervolgens gepubliceerd worden en op deze vergunning voor de werkzaamheden kunnen inwoners bezwaar maken.

b) Proces vergunningverlening elektriciteitshuisje

Liander ontvangt een elektra aanvraag van de klant, dit kan bijvoorbeeld nieuwbouw, een laadpaal of een verzwaring van de huidige aansluiting betreffen. Het huidige elektriciteitshuisje is overbelast, waardoor in de nabijheid een nieuw elektriciteitshuisje moet worden gerealiseerd. De netspecialist van Liander berekent technisch de beste plek voor een nieuw elektriciteitshuisje en geeft een

zoekcirkel aan. Deze is bepaald op basis van uitbreidingen en ontwikkelingen in de buurt.

Deze zoekcirkel van Liander is de basis van een nieuw elektriciteitshuisje. Liander maakt een schets tekening waar binnen de zoekcirkel een (of soms) twee elektriciteitshuisje wordt getekend. De zoekcirkel van Liander is het uitgangspunt voor de gemeente en deze zoekcirkel wordt niet in twijfel getrokken, ook niet als er bezwaar wordt gemaakt door een belanghebbende.

Vervolgens neemt de gemeente het verzoek van Liander in behandeling en wegen wij af wat de beste plek is. Een elektriciteitshuisje wordt in principe nooit in het directe zicht van een inwoner geplaatst. Hiermee wordt bedoeld dat een inwoner geen direct zicht heeft op het elektriciteitshuisje vanuit zijn woonkamer of keuken. Dat kan in de praktijk betekenen dat er een haag of andere omheining wordt gerealiseerd om het elektriciteitshuisje heen. Dit is voor ons het primaire uitgangspunt bij het vinden van een geschikte locatie.

Daarnaast zijn er eisen aan veiligheid en beheerbaarheid vanuit Liander waar we aan moeten voldoen en wensen qua beheerbaarheid en openbare, waar rekening mee wordt gehouden in het vinden van de meest geschikte locatie. Dit kan ook betekenen dat wij de openbare ruimte zowel bovengronds als ondergronds gaan aanpassen voor het realiseren van elektriciteitshuisjes. Dit kan dus ten koste gaan van openbare ruimte met bijvoorbeeld een groenbestemming of een parkeerplaats.

Inpassen in groen

Qua inpassing is sinds kort het uitgangspunt om het elektriciteitshuisje in dennengroen uit te voeren met een groene haag eromheen op gemeentegrond, zeker waar het een groene omgeving betreft. De aanleg vindt plaats op kosten van Liander, waarna de gemeente het beheer overneemt. Dit zal in het overgrote gedeelte van de locaties van toepassing zijn. In andere omgevingen kiezen we in overleg met Liander en op basis van reacties uit de buurt een passende inpassing.

Hoe pakken we dit aan?

- 1) Liander start een aanvraag in het WoW (werkplein ondergrondse werken) portaal. De gemeente verwerkt de aanvraag in het MOOR (meldpunt opbrekingen openbare ruimte) portaal.
- 2) Liander doet een vergunningaanvraag kabels en leidingen (graafvergunning) op basis van de verordening fysieke leefomgeving Gooise Meren (voorheen AVOI, algemene verordening ondergrondse infrastructuur) voor het plaatsen van een elektriciteitshuisje in MOOR en voegt de schets met voorkeurslocatie in de zoekcirkel toe;
- 3) De gemeente beoordeelt de locatie in het MOOR systeem en de beleidsmedewerkers kunnen in de vergunning advies geven indien nodig. Afwegingen en keuzes worden vastgelegd in deze aanvraag. Bijkomend voordeel hiervan is, in het kader van transparantie, openbaarmaking en de informatiehuishouding op orde, is dat afwegingen en besluitvorming vastgesteld worden. De aanpak met het MOOR systeem draagt bij aan een interne kwaliteitsverbetering. Liander wordt hierin logischerwijs nauw betrokken.
- 4) Bij een geschikte locatie geeft de gemeente de vergunning af en dit besluit wordt gepubliceerd op mijnoverheid.nl. Inwoners kunnen formeel bezwaar maken wanneer zij belanghebbende zijn;
- 5) Na de afhandeling van mogelijke bezwaren door de gemeente, waar nodig in overleg met Liander, wordt de grond overgedragen met een overeenkomst;

- 6) Wanneer de grond is overgedragen gaat Liander het nieuwe tracé engineeren en via een graafvergunning in MOOR aanvragen zodat het vervolgens gerealiseerd kan worden;
- 7) Twee weken voor de start van de werkzaamheden ontvangen omwonende een brief van Liander of de uitvoerende partner waarin de werkzaamheden worden aangekondigd.

c) **Buurtaanpak**

Met de buurtaanpak kiezen Liander en gemeente een proactieve aanpak voor het plaatsen van elektriciteitshuisjes. Dat geeft ook meer ruimte om inwoners te informeren, waarbij vooraf een brief wordt gestuurd aan belanghebbende inwoners. In overleg met Liander bepalen we per buurt of een informatieavond nodig is, op basis van onder meer het aantal huisjes en omvang van de opgave van de aanpassingen. Hiervoor wordt per buurt een communicatie aanpak opgesteld.

En bovenal pakken we dan de hele buurt in één keer aan, om de overlast tot een minimum te beperken. Dit proces blijven we afstemmen en verfijnen met Liander.

Wanneer voor een buurt de locaties zijn bepaald door gemeente en Liander wordt het plan verder uitgevoerd. Hierbij zijn dan de belangen van de inwoners gehoord en afgewogen. Om de definitieve locaties en kabels vast te leggen volgt nog het formele proces van vergunningverlening en gronduitgifte, met daarbij horende communicatiemomenten.

De buurtaanpak werkt met een grotere schets van een wijk of buurt met daarin bijvoorbeeld vijf zoekcirkels zoals eerder is toegelicht. Het ingewikkelde met de buurtaanpak is dat deze zoekcirkels invloed hebben op elkaar, als er een elektriciteitshuisje verplaatst wordt, heeft dit invloed op de andere locatie van de andere elektriciteitshuisjes en kan dit betekenen dat deze ook verplaatst moeten worden.

De buurtaanpak in onze gemeente start met voorbereidingen in 2025 en de wijken die nu in voorbereiding zijn, zijn het Componistenkwartier, de Krijgsman (bestaande wijk), Ministerpark en Muiden vesting.

d) **Communicatie met de buurt**

Een elektriciteitshuisje heeft impact op de omgeving en daarom hebben we eerder bezwaren ontvangen naar aanleiding van de recente locaties. Een terugkomend signaal is dat de inwoners niet voldoende geïnformeerd zijn. Hoewel bezwaren niet uit te sluiten zijn, hebben we wel een extra communicatiestap ingericht om vooraf te informeren.

Hoe werkte het?

Voor het realiseren van een elektriciteitshuisje wordt niet gecommuniceerd met de inwoners. Er wordt alleen een publicatie in het gemeenteblad gedaan rondom het voornemen tot verkoop van de grond en twee weken voor de start van de werkzaamheden ontvangt men een brief van Liander thuis, waarin de werkzaamheden worden aangekondigd.

Hoe werkt het vanaf nu?

Inwoners worden geïnformeerd voordat de locatie voor een elektriciteitshuisje is vastgesteld middels een brief of een informatieavond (buurtaanpak). Wij zorgen dat de projectpagina *up-to-date* is met deze nieuwe werkwijze, dat er een uitgebreide Q&A beschikbaar is over deze aanpak. De inwoners worden actief

opgeroepen om hun postcodegebied te registreren op mijnoverheid.nl zodat zij automatisch bericht krijgen wanneer een vergunning fysieke leefomgeving van een elektriciteitshuisje is gepubliceerd of goedgekeurd in hun omgeving.

5. **Communicatie**

We zullen de inhoud van de raadsmededeling publiceren op de gemeentelijke website, bij bestuurszaken en op de projectpagina over elektriciteitshuisjes.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester